Kehely paténával

Ötvösgyűjtemény

Leltári szám:	6904.a-b
Alkotó:	I. S.
Készítés ideje:	1750 - 1760 - AS ÉVEK (feltehetően)
Készítés helye:	Bécs (Wien)
Jelzés:	a talpperemen „ IS” mesterjegy, bécsi városjegy 1813-ból (Reitzner 1952, P 124), továbbá 1806 és 1810 közötti hitelesítő és adómentességi jegyek (Reitzner 1952, P 126, P 134)
Anyag:	ezüst
Technika:	aranyozott; cizellált; trébelt
Méretek:	magasság: 31,1 cm szájátmérő: 11,1 cm talpátmérő: 17,6 cm átmérő: 15,8 cm

A magas boltozatú, kerek, három keskenyebb és három szélesebb egységre tagolódó talp áttört alsó sávja felett a talpboltozat erőteljes plaszticitású, trébelt, kagylókkal, *rocaille*-okkal és tölcsérekkel kombinált, architektonikus keretművet idéző voluta- és szalagdíszei három ószövetségi áldozati jelenetet fognak közre. Az elsőn Ábrahám és Izsák, a másodikon Ábrahám és Melkizedek találkozása, a harmadikon Káin és Ábel látható. A figurák és a kompozíciók tárgyi részletei poncolt háttér előtt jelennek meg. A talp felől egyszerű díszítősávok, valamint három búzakéve kúszik fel a szár felé. A négyoldalú nódusz és a vele azonos egységet alkotó szár feltehetően a talp és a vele összetartozó kuppa készítési idejénél valamivel későbbi pótlás eredménye. A harangidomú kuppa a szájánál kiszélesedik, felső része sima. A gazdagon trébelt kuppakosár díszítése a talpéhoz hasonló. Az ornamentális struktúra három kagylóidomú és három kisebb, posztamenst imitáló, négyszögletes kartust fog közre, amelyek voltaképpen egy-egy önálló, kagylós-volutás záródású ablakmezőt formáznak. A nagyobb díszkeretek mezőiben a passió jelenetei tűnnek fel: Krisztus ostorozása és az Ecce Homo, valamint a megfeszített Üdvözítő Máriával és János evangélistával. A négyszögletes kartusokban angyalkák ülő alakjai láthatók a kínszenvedés eszközeivel: az oszloppal és a korbáccsal, a töviskoronával és a szögekkel, illetve a kereszttel.

A kehely stílusa alapján az 1760 körüli években készülhetett; a talpperemén beütött „IS” mesterjegy mindeddig azonosítatlan. A talpperemen látható további jelzések nem datáló jelentőségűek: az 1813-ban használt bécsi városjegy (Reitzner 1952, P 124) részleges nyoma és a 19. század elején beütött hitelesítő és adómentességi jegyek egyaránt későbbiek a tárgynál (Repunzierungsstempel, 1806/1807, lásd Reitzner 1952, P 126; Befreiungsstempel, 1809/10, lásd Reitzner 1952, P 134).

A paténa egyszerű, sima, dísztelen.

A tárgyak Lőwy (László) Fülöp budapesti műkereskedőtől, vásárlás útján kerültek az Iparművészeti Múzeumba, 1904-ben.

Ecsedy Anna

Irodalom

- Szerk.: Szilágyi András, Péter Márta: *Barokk és rokokó. Az európai iparművészet stíluskorszakai*. Iparművészeti Múzeum, Budapest, 1990. - 48: 1.15. kat. sz. (Békési Éva)
- *Régi egyházművészet országos kiállítása. Előszó: Végh Gyula*. Iparművészeti Múzeum, Budapest, 1930. - 57:

© 2012-2026, Minden jog fenntartva Iparművészeti Múzeum

258. sz.

- Szerk.: Fittler Kamill: Az Iparművészeti Múzeum legújabb szerzeményei. *Magyar Iparművészet VII. évfolyam*, 1904 /2.. Magyar Iparművészeti Társulat, Budapest, 1904. - p. 69 (Csányi Károly)

